

Nota van antwoord
op ingediende zienswijzen
inzake
ontwerpbesluiten en ontwerpprojectplan
voor aanleg en zandwinning van de
Zandmotor aan de Delflandse kust

Rijswijk
September 2010

Door de volgende personen en/of organisaties zijn zienswijzen ingediend;

1. Stichting Zuid-Hollands Landschap
2. de heer P.J. van Noort (Petten)
3. Strandpaviljoens Bondi Beach en Bij Ons, gevestigd te Monster
4. de heer W. Thijsse (Den Haag)
5. mevrouw J. Sas (Otterlo)
6. N.V. Duinwaterbedrijf Zuid-Holland, handelend onder de naam Dunea, gevestigd te Voorburg
7. mevrouw A.J. Hillen, als vertegenwoordiger van het bestuur van de Haagse Kustzeilvereniging
8. de heer A.J. Rooseboom (Den Haag)
9. Stichting Duinbehoud en Stichting Westlandse natuur
10. de heer J. van Rij te Spijkenisse, namens de Watersportvereniging 's-Gravenzande

nr	Participant	Vraag / opmerking	Reactie	Aanpassing besluiten noodzakelijk
1	Stichting het Zuid-Hollands Landschap	Participant ondersteunt de keuze van voorkeursalternatief en vraagt aandacht voor monitoring en beheermaatregelen om negatieve effecten voor Solleveld te voorkomen	In het MER zelf zijn bij de uitwerking van het voorkeursalternatief reeds maatregelen beschreven die er voor zorgen, dat negatieve effecten op Solleveld worden voorkomen. Aanvullend zijn in de beheerovereenkomst van de Pilot Zandmotor en in het monitoringplan nog extra maatregelen in het vooruitzicht gesteld. Uit de ingediende zienswijzen van het ZHL, St Duinbehoud en Dunea blijkt dat er toch nog grote zorgen blijven bestaan over mogelijke negatieve effecten. De initiatiefnemers van de Pilot Zandmotor nemen deze signalen zeer serieus. De initiatiefnemers hebben met Dunea inmiddels afspraken gemaakt voor een sluitende aanpak voor het monitoren van deze effecten, en een dekkend pakket maatregelen om negatieve effecten te voorkomen indien die zich desondanks toch voor zouden doen. (zie beantwoording zienswijze 6. Dunea) In het projectplan van de Pilot Zandmotor voor de Waterwet wordt op de zorgen over de grondwaterkwaliteit ingegaan en in de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet zal ook aan de effecten op de natuur uitdrukkelijk aandacht worden besteed..	ja
2a	De heer Van Noort	Participant stelt dat project niet bijdraagt aan wettelijk voorgeschreven integraal beheren van de kust	In de kennisgeving van de ter inzagelegging van de ontwerpbesluiten is ten onrechte niet aangegeven dat het indienen van zienswijzen over het projectplan is voorbehouden aan belanghebbenden in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Gelet op deze omissie wordt	

			– ondanks dat betwijfeld wordt of de heer van Noort als belanghebbende kan worden gezien – toch inhoudelijk ingegaan op de zienswijze. Wettelijke verplichtingen voor wat de kust betreft, beperken zich volgens de Waterwet tot de in artikel 2.1 genoemde waterdoelstellingen, in het bijzonder het handhaven van de veiligheidsnorm (art. 2.2) en het voorkomen en tegengaan van landwaartse verplaatsing van de kustlijn (art. 2.7). De wijze waarop dit dient te gebeuren is niet wettelijk vastgelegd. Wel wordt in verschillende beleidsnota's een voorkeur uitgesproken voor een integrale aanpak. Zoals verwoord in de Nota Ruimte (2006) staat daarbij voorop “ .. de waarborging van het dynamische zandige kuststelsel als drager van alle functies in de kustzone”. In een situatie zoals aan onze kust, waarin de beschikbare zandvoorraad afneemt, draagt een project als de Pilot Zandmotor bij uitstek bij aan het waarborgen van de draagkracht van de kust. De Zandmotor past ook geheel binnen de Beleidslijn Kust (2007) waarin het rijksbeleid voor het kustfundament en de verantwoordelijkheden van de verschillende daarbij betrokken overheden zijn beschreven.	
2b		Participant stelt voor om lange strekdammen te maken, waarmee zandsuppleties verminderd kunnen worden en natuur en milieu verbeterd worden	(zie reactie op eerdere zienswijze)	
2c		Participant stelt dat kustachteruitgang in verleden	(zie reactie op eerdere zienswijze) Harde constructies hebben slechts lokaal een positief	

		effectief tegen gegaan is door houten pallen en basaltstenen. In dit kader zal de Pilot Zandmotor enkel voor een tijdelijke zandverschuiving langs de kust leiden.	effect, elders langs de kust veroorzaken ze erosie. Op de schaal van de gehele kust, is de bijdrage van harde constructies dan ook uiterst beperkt. Reden: de oorzaak van de kustteruggang is gelegen in een toenemend zandtekort. Aan het bestrijden van deze oorzaak leveren harde constructies geen bijdrage.	
2d		Participant stelt dat een strekdam lokaal zand vast houdt en dat de Pilot Zandmotor slechts zand verspreidt, zonder garanties voor kustversterking	Door de verspreiding van het zand wordt op een natuurlijke wijze, een bijdrage geleverd aan de versterking van de kust op de plekken waar dat zand terecht komt. Op de locatie waar de Pilot Zandmotor wordt aangelegd is de kust zeer zwaar versterkt en zal de verspreiding geleidelijk leiden tot een afname van de kustversterking. Op het moment dat de lokale sterkte beneden een kritische norm komt, zal opnieuw zand worden toegevoegd en begint het proces van voren af aan.	
2e		Participant stelt dat de harde verstoring (door de handelspielen bij Rotterdam en Amsterdam) enkel opgelost kunnen worden door harde oplossingen.	De structurele oorzaak van kustachteruitgang is gelegen in oplopende zandtekorten in het kuststelsel. De aanleg van de harde havenpielen bij Hoek van Holland en IJmuiden, heeft gezorgd voor een interne herverdeling van zand binnen het kuststelsel. Gevolg: aanzanding in de 'oksels' van de pielen en erosie elders. In theorie is het mogelijk de hier ontstane erosie te bestrijden door harde oplossingen. Dat zal echter opnieuw leiden tot een herverdeling van zand, met lokaal aanzanding en elders erosie. Het ligt dan ook meer voor de hand de erosie te bestrijden met zandsuppleties omdat we hiermee gelijktijdig een bijdrage kunnen leveren aan de bestrijding van het structurele zandtekort van de kust. Door de verspreiding van dit suppletiezand profiteert een groter deel van de kust.	

2f		Participant stelt dat doordat de Pilot Zandmotor niet effectief is, maar wel verstoring met zich meebrengt, deze strijdig is met wetgeving voor natuur en milieu	Alleen toevoegen van zand is (op langere termijn) een effectieve methode om kustteruggang te bestrijden. Alleen op deze manier is de structurele oorzaak van de problemen (= zandtekort) aan te pakken. Zandsuppletie (Pilot Zandmotor of regulier) is daarmee een duurzame methode, waarbij bovendien zo veel mogelijk wordt gebruik gemaakt van natuurlijke processen. Bij de vormgeving van zowel Pilot Zandmotor als zandwinlocatie wordt optimaal aandacht besteed aan de ecologische potenties (zie ook reactie op eerdere zienswijze) In het MER is geconcludeerd dat de Pilot Zandmotor zal leiden tot verandering van natuurlijke processen en daarmee tot verschuiving van habitattypen. Deze verschuiving is echter inherent aan het dynamische karakter van het systeem. De soorten van dit systeem zijn hierop aangepast. Zonder nadere specificatie van het bezwaar door participant, is niet duidelijk op welk punt strijdigheid zou bestaan met de wetgeving.	
2g		Participant verwacht dat het BKL(basiskustlijn)-onderhoud als gevolg van de aanleg van de Pilot Zandmotor toeneemt, wat leidt tot meer natuurschade en daarmee strijdig is met de waterwetgeving	Het lijkt uiterst onwaarschijnlijk dat de onderhoudsopgave voor de BKL toeneemt door de aanleg van de Pilot Zandmotor. Over de kustlengte van de Pilot Zandmotor zelf zal daarvan in ieder geval geen sprake zijn. De geleidelijke verspreiding van het zand zal over een grote lengte van Delfland bijdragen aan een toename van de zandinhoud. Alleen in de beginfase kan lokaal aan de kopeinden meer BKL onderhoud nodig zijn dan voor aanleg van de Pilot Zandmotor. Netto voor de Delflandse kust zal het BKL onderhoud hoogstwaarschijnlijk	

			afnemen. Overigens is bovenstaande hypothese een van de kernpunten waarvoor de Pilot Zandmotor is ontworpen.	
2h		Participant stelt dat de BKL onduidelijk is omschreven waardoor er geen sprake is dat de kust op natuurlijke wijze aangroeit	De BKL gedefinieerd op basis van de definitieschets en uitwerking zoals beschreven in RWS Kustlijnkaarten. Ervaring met de suppleties vanaf 1990 tonen aan dat sindsdien overal minimaal de BKL is gehandhaafd, terwijl op de meeste plekken de duinen zijn verbreed. Dit alles is het resultaat van strand- en onderwatersuppleties welke zich op natuurlijke wijze hebben verspreid. De instandhoudingsverplichting van de BKL is vastgelegd in artikel 2.7 van de Waterwet: "Landwaartse verplaatsing van de kustlijn wordt van rijkswege voorkomen of tegengegaan, voor zover dat naar het oordeel van Onze Minister noodzakelijk is vanwege de ingevolge deze wet te handhaven veiligheidsnorm."	
2i		Participant stelt dat er geen garantie is voor rekolonisatie van de bodemfauna en daardoor de pilot strijdig is met de waterwetgeving.	Garantie voor rekolonisatie van de bodemfauna kan niet worden gegeven. Wel is op basis van eerder onderzoek naar de effecten van zandwinning en suppleties bekend dat na verloop van een tot twee jaren rekolonisatie optreedt. De Pilot Zandmotor is mede ontworpen om een beter antwoord te kunnen geven op deze vraag.	
3a	Strandpaviljoens Bij Ons en Bondi Beach	Participanten hebben voorkeur voor reguliere wijze van suppletie omdat daarbij minder kans is op bredere stranden.	Met deze pilot wordt de mogelijkheid van een andere wijze van suppleties onderzocht, waarbij er extra kansen ontstaan voor natuur en recreatie.	nee
3b		Participanten geven aan dat het project door veel bredere stranden tot gevolg heeft dat participanten	Met participanten is overleg geweest. De beelden van de effecten van de Zandmotor en de mogelijke schade daarvan voor de exploitatie van de strandpaviljoens lopen	nee

		de bedrijfsvoering van hun strandpaviljoen niet meer rendabel kunnen exploiteren. Dit komt mede doordat de onzekerheid het onmogelijk maakt om nieuwe investeringen te doen. Als ingegrepen wordt als de effecten van de Pilot Zandmotor zich al voor doen, dan is het voor participanten te laat. Participanten willen voor de definitieve uitvoering van de Pilot Zandmotor overeenstemming hebben bereikt over een schadeloosstelling	sterk uiteen. Met participanten is afgesproken om bij de locatie van hun strandpaviljoens de effecten op strandbreedte en stroming (zwemveiligheid) in beeld te brengen en daarbij advies te vragen aan een (onafhankelijke) deskundige op het gebied van horecataxaties. Indien in de praktijk toch schade wordt geleden, kan een beroep worden gedaan op de nadeelcompensatieregeling Verkeer en Waterstaat 1999.	
4a	De heer Thijsse	Participant verwacht dat door het ontbreken van golfbrekers het aangebrachte zand zal wegspoelen en zich zal afzetten op andere locaties, zoals de Noorderblokkendam	Geconstateerd is, dat in de kennisgeving van de ter inzage legging van de ontwerpbesluiten ten onrechte niet is aangegeven dat het indienen van zienswijzen over het projectplan is voorbehouden aan belanghebbenden in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Gelet op deze omissie wordt – ondanks dat betwijfeld wordt of de heer Thijsse als belanghebbende kan worden gezien – toch inhoudelijk ingegaan op de zienswijze. Een van de hoofddoelen van de Pilot Zandmotor is dat het zand zich geleidelijk langs de kust zal verspreiden zodat het bijdraagt aan het versterken van de kust over een groter traject. Een groter deel van de kust wordt daarmee beschermd tegen de gevolgen van een verder (en sneller) stijgende zeespiegel (zie ook reactie op eerdere zienswijze). Uiteindelijk zal ook een deel van het zand de	

			Noorderblokkendam bereiken. Dit neemt echter enkele tientallen jaren in beslag en zal slechts een beperkt deel van het zand betreffen. Het zichtbare effect daarvan zal sterk bepaald worden door de mate waarin in de tussentijd de zeespiegel is gestegen.	
4b		Participant stelt dat de onveiligheid zal toenemen als gevolg van het project en stelt dat de geschetste oplossing door extra ondersteuning van de reddingsbrigade onvoldoende is. Dit legt volgens participant ten onrechte extra druk op de vrijwilligers van de reddingsbrigade.	Zwemveiligheid is een belangrijk issue voor de initiatiefnemers van de Pilot Zandmotor. Met oog hierop is extra aandacht besteed aan het functioneren van de reddingsbrigade. De reddingsbrigade wordt uitgebreid en geprofessionaliseerd en ook voorzien van voertuigen en punten van waaruit toezicht op het strand plaats zal vinden. Door een gericht monitorprogramma worden optredende veranderingen continu gevolgd. Deze informatie wordt online gedeeld met de reddingsbrigade. Daarnaast ontvangt de reddingsbrigade extra trainingen en hulpmiddelen om de veiligheid te bewaken en desnoods in te grijpen. Door publieksinformatie en markering van de gevaarlijkste strekkingen wordt de reddingsbrigade zo veel mogelijk ondersteund. Dit is vastgelegd in de Beheerovereenkomst Pilot Zandmotor. Door de kustverbreding in het kader van de Zwakke Schakels zijn in het afgelopen jaar, het merendeel van de bestaande strandhoofden onder het zand verdwenen. Waar voorheen onveilige zwemsituaties zich concentreerden rond de strandhoofden, is dat nu niet meer het geval. Door de aanleg van de Zwakke Schakel versterkingen is de (zwem)veiligheidssituatie gewijzigd. De aanleg van de Pilot Zandmotor zal opnieuw zorgen voor een verandering in de veiligheid voor zwemmers.	

			Gedurende langere tijd kunnen zich met name rond de kop van de Pilot Zandmotor, grote morfologische veranderingen voordoen, welke – mede door hun moeilijke voorspelbaarheid - gevaarlijke zwemsituaties kunnen opleveren. Met de hierboven genoemde maatregelen worden gevaarlijke situaties voor recreanten zoveel mogelijk voorkomen.	
4c		Participant vraagt met welke kustsportverenigingen contact geweest is.	Er zijn gesprekken gevoerd met de Surfrider Foundation, Sailcentre107, het Koninklijk Nederlands Watersportverbond en de Watersportvereniging `s-Gravenzande	
4d		Participant stelt dat ook hulpverleners hinder kunnen ondervinden van het ontbreken van golfbrekers	(zie ook reactie op 4 e) Nu de golfbrekers hun primaire functie hebben verloren en onder het zand verdwijnen, is het onvermijdelijk dat de secundaire functie die de golfbrekers eerder mogelijk hadden voor reddingswerkers, ook verdwijnt. Het lijkt echter te ver te gaan om te stellen dat hulpverleners hierdoor hinder ondervinden. Zeker wanneer wordt bedacht dat golfbrekers zelf, door de muistromen die zich daarlangs ontwikkelen, bijdragen aan onveilige zwemsituaties waar die hulpverleners voor in actie moeten komen.	
4e		Participant stelt dat golfbrekers veel functies hebben en geeft hier een uitgebreide opsomming van.	Het primaire doel waarvoor golfbrekers ooit zijn aangelegd, is het tegengaan van kustachteruitgang. Eenmaal aangelegd, kunnen golfbrekers ook andere (secundaire) functies dienen. Nu het inzicht is gegroeid dat golfbrekers geen duurzame methode zijn voor het stoppen van kusterosie (zie reactie op eerdere zienswijze), verliezen ze hun primaire functie. Tegelijk daarmee gaan de secundaire functies verloren. In	

			plaats van golfbrekers komt een op natuurlijke wijze onderhouden zandige kust, met alle functies die daar bijhoren.	
4f		Participant geeft aan dat hij zich niet kan vinden in de aanpak waarbij alleen maar zand op de kust gegooid wordt, omdat deze niet doeltreffend is. Hij vraagt om ook andere opties te bezien. Hij verwijst daarbij naar zijn eerdere zienswijze.	(zie reactie op eerdere zienswijze)	
5	Mevrouw J. Sas	Participant stelt dat de Pilot Zandmotor de aanlanding van kabels naar windturbines op zee niet mag beïnvloeden en vraagt een voorschrift met motivatie hierover toe te voegen.	Geconstateerd is, dat in de kennisgeving van de ter inzage legging van de ontwerpbesluiten ten onrechte niet is aangegeven dat het indienen van zienswijzen over het projectplan is voorbehouden aan belanghebbenden in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Gelet op deze omissie wordt – ondanks dat betwijfeld wordt of mevrouw Sas als belanghebbende kan worden gezien – toch inhoudelijk ingegaan op de zienswijze. De aanleg van de Pilot Zandmotor is niet van invloed op de aanlanding van kabels.	
6	Dunea		Door Dunea zijn 2 afzonderlijke zienswijzen ingediend. Eén op de Ontwerp Watervergunning en één op het Ontwerp Projectplan. Beide zienswijzen worden hieronder gezamenlijk beantwoord. Rijkswaterstaat is initiatiefnemer voor de aanleg van de Zandmotor. Zij is ook bevoegd gezag voor het gebied waar de werken in hoofdzaak plaatsvinden. De initiatiefnemer moet effecten en mitigerende maatregelen	ja

			in beeld brengen, die door Rijkswaterstaat als bevoegd gezag worden getoetst. Dit gebeurt middels het Projectplan. Omdat de werken ook deels in het beheergebied van Delfland plaatsvinden, is voor de werken ook een Watervergunning van Delfland vereist (conform Handreiking Samenloop bevoegdheden watervergunning). In deze watervergunning worden alleen de belangen afgewogen die in het Projectplan niet zijn verwoord, zoals de effecten op de zeekering. De door Dunea genoemde effecten worden dus in het Projectplan behandeld en niet in de Watervergunning.	
	Dunea	Participant stelt dat er geen onderzoek heeft plaatsgevonden naar het totaal-effect van de uitvoering van project zwakke Schakel Delflandse Kust en de Pilot Zandmotor	In de MER-studie zijn de effecten beschreven van de Pilot Zandmotor waarbij de kustversterking van de Delflandse kust meegenomen is als deel van de autonome ontwikkeling. De ontwerptekeningen, de kustmorfologische sommen, de slibberekeningen voor de ontgrondingen en ook berekeningen met betrekking tot emissies zijn allemaal gedaan met in begrip van het uitvoeren en de aanwezigheid van de kustversterking alsmede andere werken die in de directe omgeving worden uitgevoerd, waaronder de aanleg van Maasvlakte2. Na het verschijnen van het MER is gebleken dat door de aanlegwijze van het project Zwakke Schakel Delflandse Kust zoutintrusie is opgetreden. Wanneer aansluitend, zonder extra maatregelen, de Pilot Zandmotor wordt aangelegd is er een risico dat de zoutintrusie opgesloten raakt en zelfs verder landinwaarts beweegt. Daarnaast is er – zonder tegenmaatregelen – een verhoogd risico, dat door kustversterking en de kustaangroei die als gevolg	ja

			van de Pilot Zandmotor plaatsvindt ter hoogte van de puinduinen, verontreinigingen in deze duinen richting drinkwaterwinning gaan bewegen. Vanuit de organisatie rondom het pilot Zandmotor en het project Versterking Delflandse Kust is samen met Dunea gezocht naar mogelijke oplossingen. Dat heeft recent geleid tot afspraken over maatregelen die moeten borgen dat geen negatieve effecten op de kwaliteit van het grondwater en daarmee de drinkwaterwinning optreden. De hoofdlijnen van de afspraken over risicobeheersing zijn als volgt: - Een drainagesysteem en putten worden aangelegd aan de zeezijde van de duinen. Dit zorgt er in het noordelijk deel voor dat de zoutinvasie naar zee wordt afgeleid en voorkomt dat er een omkering van de grondwaterstroming bij de puinduinen optreedt. Voor het zuidelijk deel komt er een tijdelijke drainagevoorziening die actief het zout uit de duinen trekt. - Voor het noordelijk deel wordt onderzocht of een infiltratiesloot oostelijk van de puinduinen kan worden aangelegd. Dat is een robuuste en duurzame voorziening die – mits passend binnen de wettelijke randvoorwaarden (met inbegrip van de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen) - grondwaterverontreiniging in het drinkwatergebied op langere termijn voorkomt. Deze afspraken worden nader uitgewerkt in een bestuurlijke overeenkomst tussen Rijkswaterstaat, Provincie en Dunea.	

6b		Participant stelt dat de toets in het kader van de Waterwet onvolledig is aangezien er geen aandacht wordt besteed aan de bedreiging van de waterwinning door ingrijpende verandering op het grondwatersysteem, negatieve effecten op de waterkwaliteit ten gevolge van verplaatstende verontreiniging en zoutwaterintrusie.	In het MER is globaal gekeken naar de effecten van grondwaterwinning. Na verschijnen van het MER zijn hiervoor ook aanvullende geohydrologische berekeningen uitgevoerd (Artesia, Effecten van de Pilot Zandmotor op de duinhydrologie Rond Solleveld). Aansluitend is, zoals hierboven bij 6a beschreven, gekeken naar het gecombineerde effect van de aanleg van de Zwakke Schakel Delflandse Kust en van de Pilot Zandmotor. Dat heeft geleid tot de hierboven beschreven aanpak, waarmee geborgd is, dat er geen negatieve effecten op het grondwatersysteem optreden.	ja
6c		Participant voorziet grondwateroverlast aan de binnenduinrand en verstoring van de waterbalans tussen infiltratie en waterwinning.	Op grond van het uitgevoerde geohydrologisch onderzoek wordt geen wateroverlast verwacht. Het is mogelijk dat voor het aanleggen van een infiltratiesloot zoals aangegeven bij 6a er een aanpassing nodig is van de waterwinvergunning, als de extra infiltratie die hiervoor nodig is niet blijkt te passen in de huidige vergunningvoorwaarden. Indien dat aan de orde is, zal in een bestuurlijke overeenkomst door de Provincie Zuid-Holland, als vergunningverlener, moeten worden geborgd, dat voor dit doel aanpassing van de vergunning mogelijk is. Zie ook 6a voor de aanpak van de kwalitatieve effecten (drinkwaterverontreinigingen bij de puiduinen)	
6d		Participant geeft aan betrokken te willen zijn bij het opstellen van het Monitoring- en Evaluatieplan, alsmede afspraken over beheer van de Pilot Zandmotor en het achterliggende duingebied	Met Dunea zijn inmiddels gesprekken gevoerd over het Monitoring en Evaluatieplan. Hetzelfde geldt voor de uitwerking van de inrichting van de Pilot Zandmotor en het beheer na realisatie. Dunea wordt volwaardig lid van het beheerdersoverleg. Deze afspraken worden nader uitgewerkt in een bestuurlijke overeenkomst tussen	

		Solleveld	Rijkswaterstaat, Provincie en Dunea.	
6e		Participant vraagt om in paragraaf 1.3 van het projectplan een tekst over waterwinning op te nemen	Aan het projectplan is inmiddels een paragraaf over het effect op het grondwater toegevoegd. Daarbij wordt ook ingegaan op de door Dunea ingebrachte risico's en de daarvoor afgesproken beheermaatregelen en verantwoordelijkheden.	
6f		Participant vraagt de meeste recente inzichten mee te nemen in het projectplan teneinde tot afdoende maatregelen te komen zodat de zorgen voor waterwinning en terreinbeheer voldoende worden gewaarborgd.	Zie hierboven bij 6 ^e . Inrichting en beheer en ook monitoring worden mede gebaseerd op de resultaten van het extra geohydrologisch onderzoek en de gemaakte afspraken zoals beschreven bij 6a.	
6g		Participant vraagt om onderzoek te laten uitvoeren naar de totaal-effecten van de uitvoering van de projecten zwakke Schakel en Pilot Zandmotor	Zie hierboven bij 6a.	
6h		Participant verzoekt om ook de effecten van de Pilot Zandmotor ten aanzien van het grondwaterlichaam Solleveld te beschrijven, en bij negatieve beïnvloeding hiervoor maatregelen op te nemen.	De effecten van de Pilot Zandmotor op het grondwaterlichaam zijn beschreven in de Artesia-studie (Effecten van de Zandmotor op de duin-hydrologie rond Solleveld). Het drainagesysteem met putten in het noordelijk deel zorgt er voor, dat de stromingsrichting ter plaatse van de puinduinen niet omkeert richting de winning en zoutwaterintrusie opheft en het aanwezige zout verwijderdt. Ook niet wanneer als gevolg van de Pilot Zandmotor op termijn kustaangroei plaatsvindt. Op grond van de uitgevoerde studies wordt verwacht dat de grondwaterstijging die de Zandmotor in het zuidelijke	

			deel van Solleveld veroorzaakt beperkt is en geen negatieve effecten zal hebben. Wel treedt ook in dit deel zoutwaterintrusie op waardoor een beheermaatregel in de vorm van een drainagesysteem met putten noodzakelijk is. Er is een meetverplichting om de feitelijke effecten te monitoren. Daarnaast zijn er mogelijkheden om eventuele ongewenst ontwikkelingen bij te sturen met beheermaatregelen, zoals het drainerend maken van het duinmeer. Deze afspraken worden nader uitgewerkt in een bestuurlijke overeenkomst tussen Rijkswaterstaat, Provincie en Dunea.	
6i		Participant verzoekt concrete maatregelen op te nemen die voorkomen dat de verontreiniging zich in de richting van de waterwinning verplaatst en ook in het monitoring- en evaluatieplan hieraan aandacht te besteden.	Bij de puinduin (en ook ten zuiden daarvan) komt aan de zeezijde een drainagesysteem met putten. Tevens wordt aangenomen dat een infiltratiemiddel aan de oostzijde van de puinduin op termijn een solide oplossing kan bieden. Er worden in het monitoringsplan meetverplichtingen opgenomen om deze ontwikkelingen te monitoren. In beide gevallen zal monitoring hiervan plaatsvinden.	ja
6j		Participant verzoekt concrete maatregelen op te nemen die voorkomen dat zoutwaterintrusie een bedreiging vormt voor de waterwinning en ook in het monitoring- en evaluatieplan hieraan aandacht te besteden.	Zie hierboven bij 6i.	
6k		Participant verzoekt concrete maatregelen op te nemen die	Binnen de afspraken die met Dunea zijn gemaakt zit ook een aanpak om de extra kwel aan de binnenduinrand in	

		voorkomen dat er negatieve effecten zullen zijn op de werking van de huidige peilbeheersingsmaatregel van Dunea langs de Haagweg en ook in het monitoring- en evaluatieplan hieraan aandacht te besteden.	kaart te brengen en aan te pakken op grond van het gebiedsmodel.	
6l		Participant verzoekt maatregelen op te nemen die ervoor zorgen dat zij kan blijven voldoen aan de vergunningsvoorschriften over de waterbalans.	Bij de huidige wijze van aanleg van de Pilot Zandmotor met inbegrip van een drainagemaatregel aan de zeezijde van de Kustversterking kan Dunea blijven voldoen aan de voorwaarden van de drinkwatervergunning. Het is mogelijk dat voor het aanleggen van een infiltratiemiddel zoals aangegeven bij 6a er een aanpassing nodig is van de waterwinvergunning, als de extra infiltratie die hiervoor nodig is niet blijkt te passen in de huidige vergunningvoorwaarden. Indien dat aan de orde is, zal in de bestuurlijkeovereenkomst, moeten worden geborgd, dat voor dit doel aanpassing van de vergunning mogelijk is.	
6m		Participant verzoekt om de effecten van de aanleg en beheer van het duinmeer te onderzoeken voordat het definitieve projectplan wordt vastgesteld	In de afspraken met Dunea zoals aangegeven bij 6a is geborgd dat de vormgeving van het duinmeer niet meer relevant is voor de effecten van de Pilot Zandmotor op het noordelijk deel bij de puinduin en wanneer de drain met putten tot op het basisveen wordt aangebracht.. In het zuidelijk deel wordt met een drainage met putten het zout verwijderd. Bij 6h is aangegeven dat de feitelijke ontwikkelingen zullen worden gemonitord en dat er indien nodig bijsturing zal plaatsvinden.	
6n		Participant stelt dat de beheermaatregelen voor natuur en	Er is met Dunea gesproken over de mogelijk negatieve ecologische effecten van de Pilot Zandmotor op	

		recreatief onvoldoende zijn onderbouwd en verzoekt initiatiefnemer om met Dunea aanvullende maatregelen te onderzoeken voordat het projectplan wordt vastgesteld.	Solleveld. Die hebben betrekking op de volgende effecten: Grondwatereffecten: er wordt geen dusdanige opbolling van de grondwaterlens verwacht dat dit leidt tot het risico van ongewenste vernatting van delen van Solleveld, of andere strijdigheden met de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen verwacht. Salt- en Sandspray: Door de Pilot Zandmotor treden er veranderingen op in de Salt- en Sandspray in Solleveld. Saltspray neemt af, dringt minder ver Solleveld in. Sandspray ook, maar dit kan gecompenseerd worden door meer dynamisch duinbeheer in de zeereep toe te laten. Een goede 0-meting (over meerdere jaren) ontbreekt. Monitoring is echter wel wenselijk zowel voor effecten op Solleveld als vanuit de kennisdoelstelling van de Pilot Zandmotor. Er wordt een koppeling gelegd met de monitoring uit het MEP Duinen (Spanjaardsduin). Mogelijke negatieve effecten van veranderingen in Salt- en Sandspray worden met beheermaatregelen opgevangen vanuit de beheermiddelen van de Pilot Zandmotor (karakter van maatregelen: extra begrazing, maaien). Externe werking recreatie: De Pilot Zandmotor zal extra recreanten trekken. Dat kan negatieve effecten op Solleveld hebben. De recreatie op de Zandmotor zal door de provincie worden gemonitord. Het is geen doel van de Pilot Zandmotor om ook de recreatie in Solleveld zelf te monitoren. Het beheer van de Pilot Zandmotor is erop gericht toename van recreatieve druk op Solleveld te voorkomen en om de recreatie op de Pilot Zandmotor zelf een extensief karakter te laten houden. Dit wordt opgenomen in de beheerovereenkomsten. Dunea wordt volwaardig lid van het beheerdersoverleg en betrokken bij	

			het opstellen van de beheerovereenkomsten. Deze afspraken worden nader uitgewerkt in een bestuurlijke overeenkomst tussen Rijkswaterstaat, Provincie en Dunea en in het monitoringsprogramma van de Zandmotor.	
6o		Participant is van mening dat voor vaststelling van het projectplan er afspraken dienen te zijn, waaruit duidelijk wordt wie verantwoordelijk is voor welke te nemen maatregelen en bijbehorende kosten.	De afspraken met Dunea worden vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst met daarin opgenomen de afgesproken maatregelen en monitoring, de verantwoordelijkheden en de financiering.	
6p		Participant stelt op basis van voorgaande dat er onvoldoende kennis is vergaard, het ontwerpbesluit onvoldoende is gemotiveerd en de belangenafweging onvoldoende is geweest	Op grond van aanvullend hydrologisch onderzoek en de werkzaamheden van de 'Taskforce Zandmotor/Solleveld' is inmiddels voldoende informatie verkregen voor het beschrijven van mogelijke effecten en het kiezen van afdoende maatregelen. De genomen maatregelen zullen worden gemonitord en indien nodig worden effecten met beheersmaatregelen verder gemitigeerd.	
6q		Participant wenst voorafgaand aan het te nemen besluit gehoord te worden en verwijst naar een constructief gesprek van 29 juni 2010.	Er is de afgelopen maanden met Dunea veelvuldig en intensief overleg gevoerd.	
6r		Participant verzoekt om partij te worden in de Beheerovereenkomst Pilot Zandmotor	Dunea wordt volwaardig lid van het beheerdersoverleg Zandmotor.	
6s		Met het oog op de verwachte grondwatereffecten vraagt participant in de watervergunning voorschriften op te nemen die	Het waarborgen van de ecologische doelstellingen behorend tot Natura 200-deelgebied Solleveld is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Het ministerie van LNV is hiervoor het bevoegde gezag.	

		waarborgen dat de ecologische doelstellingen voor het Natura 2000 gebied worden gerealiseerd.		
7	Haagse Kustzeilvereniging	Participant is het niet eens met de beantwoording in de nota inspraak MER 33.3, waarin staat dat het experiment met de Pilot Zandmotor in de autonome ontwikkeling van dit deel van de kust past. Op de locatie van HKZV is er geen noodzaak tot een breed strand. Regulier onderhoud zou minder gevolgen voor HKZV hebben.	Hoewel betwijfeld wordt of de indiener van de zienswijze, mevrouw A. Hillen, wel als vertegenwoordiger van de Haagse Kustzeilvereniging optreedt, en of deze vereniging belanghebbend is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht wordt hieronder inhoudelijk op de zienswijze ingegaan. In de kennisgeving van de ontwerpbesluiten is immers ten onrechte niet aangegeven dat het indienen van zienswijzen over het projectplan is voorbehouden aan belanghebbenden. Het strand voor het Westduinpark ligt buiten de directe werkingszone van de Pilot Zandmotor. Er treedt daar als gevolg van de Pilot Zandmotor geen verbreding of duinaangroei op die verplaatsing(en) van de accommodatie nodig maken.	
		Participant stelt dat de Pilot Zandmotor verplaatsing van de huidige accommodatie noodzakelijk maakt, doordat de afstand naar zee te groot wordt en het duin extreem snel aangroeit.	Zie hierboven	
		Participant stelt dat eventuele schade als gevolg van bovenstaande vergoed zal moeten worden	Voor de Pilot Zandmotor is de Nadeelcompensatieregeling Verkeer en Waterstaat van toepassing. Er wordt voor de HKZV overigens geen directe schade verwacht als gevolg van de Pilot Zandmotor.	
8	De heer Rooseboom	Participant vindt het onacceptabel	In de kennisgeving van de ter inzage legging van de	

	dat in de aanvraag natuurbeschermingswet niet is opgenomen dat er extensieve recreatie op strand en in de lagune zal gaan plaatsvinden en wil dat dit onderdeel in de opdracht aan het zuidhollands landschap en in de strandnota wordt opgenomen.	ontwerpbesluiten is ten onrechte niet aangegeven dat het indienen van zienswijzen is voorbehouden aan belanghebbenden. Gelet op deze omissie wordt – ondanks dat betwijfeld wordt of de heer Rooseboom als belanghebbende kan worden gezien – toch inhoudelijk ingegaan op de zienswijze. Op basis van het (nieuwe) bestemmingsplan Kust van de gemeente Westland is op deze locatie slechts extensieve recreatie passend bij de natuurbestemming mogelijk. Dit vormt uitgangspunt voor de Pilot Zandmotor en ook de daarmee samenhangende vergunningaanvragen zoals de aanvraag voor de Nb-wet-vergunning. Voor het dagelijks beheer van de Pilot Zandmotor wordt een apart overleg ingesteld. Afhankelijk van de ontwikkelingen wordt in overleg met belanghebbenden gekeken naar te nemen beheersmaatregelen. Het kan daarbij gaan om het wegnemen van beperkingen voor huidige vormen van recreatief gebruik, maar ook om het faciliteren van nieuwe mogelijkheden die zich bij de ontwikkeling van de Pilot Zandmotor voordoen.	
	Participant verzoekt om in de detaillering van het ontwerp nog mogelijkheden voor de optimalisering van surfomstandigheden mee te nemen.	Er is door het onderzoeksprogramma Building with nature gekeken naar de surfmogelijkheden in het huidige ontwerp van de Pilot Zandmotor. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met de Surfrider Foundation en met een in golfsurfen gespecialiseerd bureau. Na aanbesteding zal in overleg met de aannemer naar de optimalisatiemogelijkheden worden gekeken.	
	Participant vraagt aandacht voor de wijziging van het ontwerp door de	De in het MER opgenomen tekeningen gaan voor het VKA nog niet uit van een landwaartse verschuiving van	

		reductie in zeevaartse richting van 150 meter in. Voor participant is het onduidelijk of dit al in de tekening RWS2010 is verwerkt en in hoeverre de eerder gepresenteerde rapporten uit het MER hierdoor afwijken.	het uiteinde van haak met 150 meter. Er is globaal gekeken naar de gevolgen hiervan voor de effectbeoordeling. Hieruit is gebleken dat de landwaarts verschuiving van de haak niet leidt tot andere effecten op natuur en recreatie en iets gunstiger is voor de morfologische ontwikkeling van de Pilot Zandmotor.	
		Participant vraagt onderbouwing van de stelling dat een zware zuiderstorm een beperkt effect heeft op het zandtransport	Er zijn aanvullende berekeningen uitgevoerd naar het effect van stormen op de Pilot Zandmotor. Hierbij is gekeken naar zware stormen vanuit verschillende richtingen. De berekeningen wijzen erop dat een zware storm leidt tot een versnelling van de morfologische ontwikkeling zoals die verwacht wordt. Een zeer zware storm leidt tot evenveel transport als meerdere maanden met een gemiddeld zandtransport. Hoewel tijdens een zware storm veel transport van zand optreedt, is dit van weinig invloed op de lange termijn ontwikkeling van de Pilot Zandmotor.	
9a	Stichting Duinbehoud Stichting Westlandse Natuur	Participant geeft aan voorstander te zijn van werken met de natuur en het gebruik van megasuppleties als alternatief voor herhaalde kleinere suppleties.		
9b		Participant vreest dat te snel wordt overgegaan tot besluitvorming, omdat het hydrologisch onderzoek nog loopt, het beheerplan nog uitgewerkt moet worden ivm open dynamische zonering, er een aanpassing in het ontwerp gedaan is bijv. bij het duinmeer, de	Na het verschijnen van het MER is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van het grondwater in het aanliggende gebied (Artesia, Effecten van de Pilot Zandmotor op de duin-hydrologie rond Solleveld). Hieruit blijkt dat er geen effecten optreden binnen de wortelzone en daarmee geen effecten op de vegetatie. In deze geohydrologische berekeningen is uitgegaan van een worst case.	

	mitigerende maatregelen nog nader moeten worden ingevuld en er geen rekening wordt gehouden met cumulatieve effecten van de projecten zandmotor en zwakke schakel	Vanwege de zorgen van Dunea over de cumulatieve effecten van de Versterking Delflandse Kust en de Pilot Zandmotor (zoutwaterintrusie en puinduin) is extra onderzoek verricht. Daarbij is afgesproken een drainagesysteem met putten aan te leggen aan de zeezijde van de duinen. Dit zorgt er in het noordelijk deel voor dat de zoutintrusie naar zee wordt afgeleid en voorkomt dat er een omkering van de grondwaterstroming bij de puinduin optreedt. Voor het zuidelijk deel komt er een tijdelijke drainagevoorziening met putten die actief het zout uit de duinen trekt. Aanvullend wordt voor het noordelijk deel onderzocht of een infiltratiemiddel oostelijk van de puinduin kan worden aangelegd. Dat is een robuuste en duurzame voorziening die – mits passend binnen de wettelijke randvoorwaarden (met inbegrip van de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen) - eventuele grondwaterverontreiniging in het drinkwatergebied op langere termijn voorkomt.	
9c	Participant is van mening dat risico's voor het beschermde natuurmonument Solleveld op basis van de voorliggende stukken niet volledig kunnen worden weggenomen.	De ontwikkeling van de Pilot Zandmotor en de aanliggende duinen kan niet helemaal worden voorspeld. Wel kunnen met beheersmaatregelen de te verwachten bandbreedte aan mogelijke effecten op het bestaande duin worden gemitigeerd en kunnen ook de kansen die ontstaan voor dynamische beheer van de zeereep en de achterliggende duinen worden benut. Er is met Dunea gesproken over de mogelijk negatieve ecologische effecten van de Pilot Zandmotor op Solleveld en de wijze waarop de kunnen worden gemitigeerd. Grondwatereffecten: er wordt geen dusdanige opbolling	

			van de grondwaterlens verwacht dat dit leidt tot het risico van ongewenste vernatting van delen van Solleveld meer verwacht. Salt- en Sandspray: Door de Pilot Zandmotor treden er veranderingen op in de Salt- en Sandspray in Solleveld. Saltspray neemt af, dringt minder ver Solleveld in. Sandspray ook, maar dit kan gecompenseerd worden door meer dynamisch duinbeheer in de zeereep toe te laten. Een goede 0-meting (over meerdere jaren) ontbreekt. Monitoring is echter wel wenselijk zowel voor effecten op Solleveld als vanuit de kennisdoelstelling van de Pilot Zandmotor. Er wordt een koppeling gelegd met de monitoring uit het MEP Duinen (Spanjaardsduin). Mogelijke negatieve effecten van veranderingen in Salt- en Sandspray worden met beheermaatregelen opgevangen vanuit de beheermiddelen van de Pilot Zandmotor (karakter van maatregelen: extra begrazing, maaien). Externe werking recreatie: De Pilot Zandmotor zal extra recreanten trekken. Dat kan negatieve effecten op Solleveld hebben. De recreatie op de Zandmotor zal door de provincie worden gemonitord. Het is geen doel van de Pilot Zandmotor om ook de recreatie in Solleveld zelf te monitoren. Het beheer van de Pilot Zandmotor is erop gericht toename van recreatieve druk op Solleveld te voorkomen en om de recreatie op de Pilot Zandmotor zelf een extensief karakter te laten houden. Dit wordt opgenomen in de beheerovereenkomsten. Dunea wordt volwaardig lid van het beheerdersoverleg en betrokken bij het opstellen van de beheerovereenkomsten.	
9d		Participant stelt dat de gevolgen van het duinmeer nog onvoldoende	Uit uitgevoerd onderzoek (Artesia, Effecten van de Pilot Zandmotor op de duin-hydrologie rond Solleveld) blijkt	

		helder zijn	geen risico voor de drinkwaterwinning of ongewenste vernatting van het natuurgebied. De feitelijke ontwikkelingen zullen worden gemonitord en indien nodig zal bijsturing plaatsvinden. Het duinmeer kan van invloed zijn op de inwaai van zand in de aanliggende zeereep. Hier kan met beheer maatregelen op worden gestuurd, o.a. door het toelaten van meer dynamiek. Zie hierboven bij 9c.	
9e		Participant stelt dat het nieuwe bestemmingsplan nog niet is vastgesteld en vraagt hoe de Pilot past binnen het vigerende bestemmingsplan.	De Pilot Zandmotor past zowel binnen het oude bestemmingsplan als binnen het nieuwe bestemmingsplan Kust van de gemeente Westland.	
9f		Participant geeft aan dat de Nb-wet aanvraag nog niet bekend is maar dat deze wel relevant is.	De NB-wetvergunningaanvraag is later in juni gediend. Hierin zijn de resultaten van de aanvullende geohydrologische berekeningen meegenomen. De Stichting Duinbehoud beschikt inmiddels over de Nb-wet aanvraag en de Passende Beoordeling en is in de gelegenheid gesteld hierover richting LNV als bevoegd gezag voor de Nb-wet te reageren..	
9g		Participant wil garanties dat een tijdelijke "habitatloze situatie" niet leidt tot het aanleggen van voorzieningen die niet passen binnen het daarna te verwachten beschermde gebied.	Beheer en inrichtingsmogelijkheden worden samen met de toekomstige beheerder ontwikkeld. Hierbij wordt ingezet op recreatievormen die de potentie van het gebied voor natuurontwikkeling niet schaden. Voor het Natura 2000 gebied gelden regels die ervoor zorgen, dat de natuurwaarden van het gebied in acht worden genomen. Voor nieuwe ontwikkelingen zullen altijd de nodige vergunningprocedures moeten worden doorlopen.	
9h		Participant vraagt om stevig zonering met bijbehorend toezicht	Dit is onderdeel van het inrichtings- en beheerplan. Beheer en zonering van het gebied gebeurt in overleg met	

			de toekomstige beheerder. Beheer en zonering is afhankelijk van de ontwikkeling van de Pilot Zandmotor. Er zal maar beperkt sprake kunnen zijn van een vaste zonering in functies. Het beheer blijft gezien de doelstelling -een zo natuurlijke mogelijke ontwikkeling- zo beperkt mogelijk. Dunea heeft een vergelijkbare zorg uitgesproken ten aanzien van de externe effecten van recreatie op Solleveld. Dunea neemt als volwaardig lid deel aan het beheerdersoverleg van de Pilot Zandmotor. Het recreatief gebruik van de Pilot Zandmotor wordt gemonitord.	
9i		Participant vraagt aandacht voor de door de wind gevormde eiken in het buitenduin en vraagt onderbouwing voor de beperkte afname van saltspray op grotere afstand van de duinen..	Daar waar de Pilot Zandmotor voor de kust is gelegen zal de saltspray in de achterliggende duinen vooral tijdelijk afnemen. Met het afnemen van de saltspray ontstaat een tendens tot verzuivering. Het grootste deel van het gebied staat nu al onder een beheer voor het tegengaan van verzuivering, zoals die o.a. het gevolg zijn van de hoge stikstofdepositie in het gebied. Naar verwachting is dit beheer afdoende voor het tegengaan van verzuivering als gevolg van een afname in saltspray.	
10a	Watersportvereniging 's-Gravenzande	Participant vraagt wat de vereniging mag verwachten van het bevoegd gezag als er muivorming gaat ontstaan als gevolg van de Pilot Zandmotor, waardoor de vereniging belemmerd wordt in haar afvaarten	Hoewel betwijfeld wordt of de indiener van de zienswijze, de heer van Rij en of de Watersportvereniging 's-Gravenzande, belanghebbend is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, wordt hieronder inhoudelijk ingegaan op de zienswijze. In de kennisgeving van de ontwerpbesluiten is immers ten onrechte niet aangegeven, dat het indienen van zienswijzen over het projectplan voorbehouden is aan belanghebbenden.	

			Op dit moment kan het optreden van muien en zandbanken moeilijk worden voorspeld. De morfologische berekeningen geven hiervoor slechts indicaties. Afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen er belemmeringen ontstaan. Hoe daarmee om te gaan zal afhankelijk van het optreden met belanghebbenden worden gezien.	
10b		Participant wijst er op dat ook de reddingsbrigade in haar afvaarten belemmerd kan worden als gevolg van muien, met daar achter een zandbank.	Zwemveiligheid is een belangrijk aandachtspunt in het ontwerp. Met oog hierop is extra aandacht besteed aan het functioneren van de reddingsbrigade. De reddingsbrigade wordt voor de uitvoering van dit project uitgebreid en geprofessionaliseerd en ook voorzien van voertuigen en punten van waaruit toezicht op het strand plaats zal vinden. De reddingsbrigade heeft aangegeven met het door hen gebruikte materieel geen problemen met afvaarten door muien en zandbanken te verwachten.	
10c		Participant vraagt aandacht voor voldoende ruimte voor strandrecreatie.	De Pilot Zandmotor is bedoeld om juist meer ruimte te bieden aan extensieve vormen van strandrecreatie. De totale strandlengte neemt toe en op veel plaatsen ook de strandbreedte. Mogelijk zal op enkele plaatsen een zonerings van de recreatie plaatsvinden, bijvoorbeeld als zich zeehonden vestigen of wanneer het daar onveilig is voor zwemmers. Het strand aan de basis van de Pilot Zandmotor blijft echter voor het grootste deel toegankelijk voor strandrecreanten.	
		Participant stelt dat er te weinig infrastructuur is om recreatie bij de Pilot Zandmotor mogelijk te maken.	De Pilot Zandmotor is niet bedoeld als een grote publiekstrekker of locatie voor megafestaties. De Pilot Zandmotor voegt vooral mogelijkheden toe voor extensieve vormen van recreatie, zoals wandelen en afhankelijk van de zonerings ook voor typische strandporten. Er wordt daarom geen grote toename in het	

			aantal recreanten op dagbasis verwacht, maar wel een toename in de continue stroom van gebruikers en bezoekers. De Pilot Zandmotor is in lijn hiermee ontsloten volgens de bestaande overgangen. Vanuit deze overgangen is het even lopen, maar dat is inherent aan het soort recreatie waarvoor de Pilot Zandmotor is ontworpen.	